

[Holger Eriksen.]

Der er vel næppe nogen, som ikke vil indrømme, at selv den værste forbryder bør benådes, hvis han har siddet meget længe, og hvis han ikke frembyder fare for den offentlige sikkerhed. Men det bør i hvert fald ikke være sådan, at de, der har gjort sig skyldig i forbrydelser af meget grov karakter, får præmie, fordi de udover at være forbrydere i almindelig strafferetlig forstand også har været landsforrædere. Naturligvis er det svært at bevise rent statistisk, at man har anvendt en anden praksis overfor fanger af den karakter, men det er klart fremgået både af den højtærede justitsministers første redegørelse, altså den, som fremkom i pressen, og også på anden måde, at der har været en tendens til at se mildere på den slags forbrydere end på andre, selvom det er muligt, at man kan finde enkelte eksempler på, at andre forbrydere også er blevet benådet forholdsvis tidligt.

Man har fremhævet ønskeligheden af at resocialisere de dømte, og det er naturligvis et smukt formål. Der er måske også nogle af dem, der har fortrudt deres handlinger. Om angeren så i alle tilfælde er ærlig, er en helt anden sag. Henrik den Fjerde var ikke den eneste, der mente, Paris var en messe værd, og hvis en fange ved, at friheden vinker, hvis vedkommende giver udtryk for den rigtige anger, skulle det være mærkeligt, om denne anger udeblev. Men bortset derfra sidder i vore fængsler et stort antal fanger, dømt for affektforbrydelser og for andre forbrydelser af lignende karakter, som oprigtigt har fortrudt deres handlinger, ja, som har gjort det, længe før deres dom er afsagt. Her er ikke mindste risiko for tilbagefald, men alligevel fordrer et retssamfund, at de afsoner en væsentlig del af deres straf.

Jeg har fået enkelte breve, hvori det fremhæves, at det er en kristen pligt at tilgive. Javist, men går den f. eks. også så vidt, at man skal tilgive de bøller, der undertiden terroriserer den fredelige befolkning? Næppe, og i hvert fald ikke hvis man selv har været deres offer. De humanitære synspunkter, der undertiden er blevet fremført, har også deres ret, men kun til en vis grænse, hvis lov og ret stadig skal bestå. Det er her, tyngdepunktet ligger. En stor del af be-

folkningen føler sin retsbevidsthed krænkede, og det indsnævres ingenlunde til modstandsbevægelsen. Jeg husker, at jeg under krigen i et overfyldt tog kom til at stå ved siden af en ung pige, der græd ustandseligt. Hun havde rejst de sidste to døgn for at få anledning til at sige det sidste farvel til sin kæreste, men da hun ankom til København, havde hun blot fået at vide, at henrettelsen allerede var sket. Hans død var en stikkers gerning. Jeg har under krigen deltaget i og talt ved flere begravelser, hvor fredelige folk var blevet skudt ned. Lad være, at de, der var de udøvende mordere, er henrettet, men i hvert fald i det ene tilfælde stod der en stikker bag. Vi husker de lange år, hvor praktisk talt ingen, ganske uden hensyn til, om man deltog i modstandsbevægelsen eller blot glædede sig over det moralske rygstød, som den gav den danske nationalitet, kunne være sikker på sit liv. Det var de tyske nazister som sådanne, der var de skyldige nr. 1, javist, men det var de danske håndlangere, som gav dem mulighed for at finde deres ofre. Vi tænker også på de mange, der har mistet forligheden under sadistiske mishandlinger, hvori danske tog del, og vi tænker med gru på, at sådanne måske også kunne blive løsladt før det tidspunkt, da løsladelsen ville ske efter almindelige regler.

Det, jeg her har sagt, er udtryk for, hvad mange af mine partifæller her i salen mener, og på hvis vegne jeg taler. Det gælder også de bemærkninger, hvormed jeg nu vil afslutte. Vi er utilfredse med den kurs, der hidtil er blevet anvendt for benådning af den slags fanger, men det har naturligvis ikke rokket ved vor tillid til den højtærede justitsminister, under hvis ansvar de sidste benådnings sager er sket, men som iøvrigt har handlet efter indstilling fra fængselsmyndigheder og ankenævn, og som kun har fulgt den praksis, som han arvede efter sin forgænger. Jeg har med vilje undladt at udtale mig om juridiske problemer, derunder heller ikke om det rimelige i, at man nu ophæver ankenævnet. Vi tager afstand fra enhver form for angreb på justitsministerens person, men vi udtaler håbet om, at resultatet af denne debat vil blive en skarpere og dermed efter vor opfattelse retfærdigere kurs i fremtiden i benådningssager af den karakter, vi her beskæftiger os med. Det er mig en